



Partij voor Mens en Spirit

Kasteelstraat 48

6235 BP Ulestraten

T: +31 (0)316 - 842 769

E: info@mensenspirit.nl

W: www.mensenspirit.nl

S: www.menswinkel.nl

F: http://forum.mensenspirit.nl



/groups/mensenspirit



@Mens_en_Spirit

DE NATIONALE STRALINGSDAG 25 MEI 2013

Lezing: EMV en politieke verantwoordelijkheid

Auteur: Alja Hoeksema

Vanmiddag mag ik een lezing houden namens MenS, partij voor Mens en Spirit. Wij, als nieuwe politieke partij, willen graag onze bijdrage leveren door de verantwoordelijkheid van de politiek onder de loep te nemen. Onlangs heeft de regering voor een slordige 3 miljard euro nieuwe zendfrequenties verkocht voor het nieuwste speeltje van de telecomindustrie, genaamd 4G. Deze miljarden werden niet gebruikt voor armoedebestrijding of verbetering van de gezondheidszorg, maar gingen rechtstreeks naar het, kennelijk nog levensbedreigender, begrotingstekort.

Het voorzorgsprincipe

Het gemak waarmee deze techniek door de regering geaccepteerd wordt is gebaseerd op een beleid dat uitgaat van de onschadelijkheid ervan. Wanneer burgers, hulpverleners of wetenschappers zich wenden tot de overheid met vragen, opmerkingen of klachten over elektromagnetische straling dan wordt men doorverwezen naar o.a. het **Kennisplatform EMV** (ElektroMagnetische Velden) en de **Gezondheidsraad**. En de overheid wast haar handen in onschuld. Is dat terecht? Verre van dat! In een eerder artikel voor MenS heb ik al betoogd dat zowel de Gezondheidsraad als het Kennisplatform stellen dat, bij wetenschappelijke onenigheid of onduidelijkheid, het de verantwoordelijkheid van de politiek is om te beslissen of men **het voorzorgsprincipe** zal hanteren. En het voorzorgsprincipe betekent dan dat we het niet toestaan totdat de onschadelijkheid is bewezen. En, is die wetenschappelijke onenigheid er? Ja, absoluut, dat is een vaststaand feit. Dus waar blijven dan die verhitte discussies in de politiek over welke risico's we bereid zijn te nemen? Waar blijven die moties en wetsvoorstellen? (*doodse stilte in de zaal...*) Inderdaad, wat dit onderwerp betreft, heerst er een doodse stilte.

Situatie EMV vergelijkbaar met jarenlange ontkenning van risico's bij roken

En waarom? Want als we de situatie eens vergelijken met roken dan zie je duidelijk parallellen. Toen ik in 1977 op de middelbare school bedankte voor de aangeboden sigaretten en zei dat het gevaarlijk was voor je gezondheid riep iedereen: Dat is helemaal niet bewezen! Maar uiteindelijk na decennialang onderzoek waren de bewijzen daar en werd het beleid aangepast. Echter die **statistische significantie** was alleen maar aan te tonen bij de gratie van het feit dat er groepen mensen waren die niet rookten. Vergelijk dat nu eens met de huidige maatschappij. Zelfs mensen die een EMV-vrij huishouden proberen te voeren worden door burens en masten bestraald, dus het is een illusie om te denken dat er nog een fatsoenlijke **controlegroep** te vinden is in Nederland. En als u dat weet dan weet u ook dat we met dit soort onderzoek tot de volgende eeuw kunnen wachten op statistisch significante bewijzen.

Overheid dient risico-analyse uit te voeren

U, beste overheid, zou dus op zijn minst een **risico-analyse** moeten maken. Wat is het risico dat we lopen als we het alleen toestaan wanneer de onschadelijkheid is bewezen en wat is het risico als we wachten totdat alle wetenschappelijke neuzen dezelfde kant op staan? Om u te helpen een idee te krijgen van dat laatste risico geven wij u een samenvatting.

Artikel Consumentengids juni 2013 “Straling: gevaarlijk of niet?”

Maar voordat ik dat doe wil ik u even laten zien wat ik vanochtend vroeg nog toegestuurd heb gekregen van de arts **Nico van Amstel**. Het is een artikel uit de nieuwste Consumentengids van juni 2013 met als titel: “*Straling: gevaarlijk of niet?*” Daarin staat vermeld dat in de media geregeld berichten opduiken over de schadelijkheid van straling, zoals de **Universiteit van Wageningen** die een negatief effect op bomen en planten constateert en een ander onderzoek waaruit blijkt dat muizen ADHD krijgen van mobiele telefoons en ratten er kanker van krijgen. Ik citeer:

“Maar vaak zijn het studies die door de wetenschap niet serieus worden genomen omdat er het nodige schort aan de uitvoering ervan of omdat de resultaten niet zomaar toepasbaar zijn op mensen.”

Tja, geneesmiddelen, huidverzorgingsproducten, wasmiddelen en make-up kunnen we rustig op dieren testen en de resultaten ervan toepassen op mensen, maar bij elektromagnetische straling is dat ineens niet aan de orde?

Duits onderzoek: stijging aantal kankergevallen in directe omgeving van zendmast

Verderop wordt verteld dat het aantal hersentumoren de laatste jaren stabiel is gebleven terwijl het aantal mobieltjes en Wi-Fi explosief gestegen is. Dat klinkt geruststellend. Maar het is maar de vraag of dat zo is. Bij onderzoeken is het van essentieel belang wat je onderzoekt. Zo werd er in de Duitse plaats Naila onderzoek gedaan naar de lange termijn effecten van zendmasten voor mobiele telefonie. Uit de algemene cijfers (ruime omgeving van de mast) bleek er in 5 jaar sprake te zijn van een lichte daling van kankergevallen. Je zou dan bijna zeggen; “Ga meer masten plaatsen”. Maar het aantal nieuwe kankergevallen in de directe omgeving van de mast was het dubbele van het aantal op grotere afstand. De nieuwe gevallen concentreerden zich dus om de zendmast.

Fred Woudenberg, voorzitter van het Kennisplatform, stelt:

“Er zijn weinig aanwijzingen om je zorgen te maken, maar als je ergens induikt vind je altijd risico's.”

En als je risico's vindt dan hou je er rekening mee, lijkt me. Als ik de straat oversteek, kijk ik toch ook eerst uit?

Opdracht aan de Consumentenbond

Beste consumentenbond, als u daadwerkelijk de belangen behartigt van consumenten dan schrijft u nog een deel 2 van dit artikel. En voor dat deel 2 interviewt u de sprekers hier vandaag, zodat consumenten in ieder geval de informatie krijgen waar ze recht op hebben. Want er is u een heleboel niet verteld, zoals bijvoorbeeld het feit dat **verzekeraars** al vanaf 2004 **weigeren providers te verzekeren** tegen de **gezondheidsrisico's** van **elektromagnetische straling** omdat zij het risico als veel te groot inschatten, vergelijkbaar met de risico's van asbest.

Opdracht aan de politiek

Goed, terug naar waar de politiek over na zou moeten denken.

Als u dit boek (1) gelezen had zou u weten dat al op 7 oktober 1999 een brandbrief verstuurd werd door **dr. George Carlo**. Dr. Carlo was door de **telecomindustrie** aangesteld om ondubbelzinnig de veiligheid van het gebruik van mobiele telefoons te bewijzen. Hij geloofde aanvankelijk ook dat hij dat kon, maar kwam naarmate de onderzoeken binnenstroomden tot een andere conclusie. Bij het beëindigen van het project schreef hij alle telecombedrijven die betrokken waren geweest bij de financiering een brief waarin hij om hulp vroeg bij het oplossen van een groeiend en serieus probleem betreffende mobiele telefonie. Hoewel nog veel zaken verder uitgezocht moesten worden waren de eerste resultaten zorgwekkend. Op die brief volgde.... inderdaad, een doodse stilte.

Overzicht alarmerende rapporten

Maar de onderzoeken gingen door. Ik neem u mee in vogelvucht:

1. Het Ecolog-rapport (2000): “straling is kankerbevorderend”

Het Ecolog-rapport, door het Duitse onafhankelijke Ecolog Instituut. Studie uitgevoerd in opdracht van **T-mobile**. Conclusie: de straling is **kankerbevorderend**, schadelijk voor het **immuunsysteem** en het beïnvloedt de **hersenen- en zenuwwerking**.

2. Het Reflex-rapport (2004): “significante schade aan cellen en DNA”

Uitgevoerd door verschillende Europese universiteiten in opdracht van de **Europese Unie**. Conclusie: bij blootstelling aan straling onder de veiligheidslimieten wordt significante **schade** aan **cellen** en **DNA** geconstateerd.

3. Het Bio-Initiative rapport (2007): “serieuze herziening veiligheidslimieten is noodzakelijk”

Onderzoek uitgevoerd door een internationale werkgroep van wetenschappers en specialisten. Conclusie, na bestudering van 2000 studies: Serieuze herziening van veiligheidslimieten is nodig aangezien in vrijwel alle landen de normen duizenden malen te hoog zijn. Herziening is nodig om verdere stijging van **hartklachten**, **neurologische aandoeningen (slaapstoornissen, ADHD, e.d.)** en **hersentumoren** te stoppen.

4. Het InterPhone rapport (2011): “verband tussen gespreksduur en hersentumorprevalentie”

Conclusie: er is meer onderzoek nodig. Maar in een bijlage stond de belangrijkste bevinding. Er was een verband gevonden tussen de tijdsduur van **mobiel bellen** en het voorkomen van 2 typen **hersentumoren**.

Maar hoe moet dat nu met onze kenniseconomie?

Ik begrijp dat u dit niet prettig vindt om te horen, want u had net besloten dat Nederland mee moest in de vaart der volkeren en een Kenniseconomie moest worden.

Nou goed, laten wij eens kijken naar dat idee van een **kenniseconomie**. Zowel Kennis als Economie zijn niet per definitie een garantie voor **integriteit** en dus **duurzaamheid**. Bent u vergeten dat in de Tweede Wereldoorlog er veel wetenschappelijke kennis vergaard is in de concentratiekampen en op gruwelijke wijze?

En bent u vergeten dat onze economie hoogtijdagen beleefd heeft dankzij slavernij en kinderarbeid? Nu zult u misschien zeggen; Ja, maar we kunnen echt niet meer zonder deze aanwinst. Wat denkt u dat de eerste tegenstanders tegen kinderarbeid te horen kregen? Ik vermoed zo iets als: “Bent u helemaal gek geworden? De hele wereld gebruikt het! En trouwens, het is helemaal niet uitvoerbaar. Wie moet er straks onder de machines kruipen om ze te onderhouden? Daar past geen volwassene onder! Nee, dan wordt de bedrijfsvoering zo moeilijk, dan vertrekken al onze capabele directeuren naar het buitenland en stort de economie in!”

Onze taal kent veel oude wijsheden. Eén daarvan is: Waar een wil is, is een weg.

Maar voordat u nu overgaat tot het bepalen van uw beleid ten aanzien van deze straling vragen wij u uw adviserende organisaties eens aan een kritische blik te onderwerpen.

Adviesorganen lopen achter de feiten aan

- **Kennisplatform**

Bijvoorbeeld: het Kennisplatform heeft in april 2012 een Kennisbericht gepubliceerd waarin het stelt dat de klachten die **elektogevoeligen** ervaren reëel zijn. Ook staat er in dat beperking van de blootstelling de klachten kan verminderen. In bijlage 1 staat verder:

“In Nederland zijn gezondheidsklachten en bezorgdheid in relatie tot EMV ook bekend onder de geregistreerde meldingen bij het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu en bij de GGD'en.”

Nou, dat is dan prettig geregeld zult u zeggen. Helaas. Leest u vooral eens het artikel “Voorlichting? Nee, ontkenning” op <http://www.StopUMTS.nl> over de GGD Noord- en Oost Gelderland. Bijna een jaar na het Kennisbericht worden klachten nog gewoon weg-geredeneerd. Een bedroevende **inefficiëntie van het Kennisplatform**, vinden wij.

Kennisplatform adviseert elektrogevoeligen om er maar mee te leren leven

Nog een voorbeeld. Na publicatie van dit Kennisbericht zijn er mensen van het Kennisplatform het land in getrokken om **elektrogevoeligen (EHS'ers)** te interviewen om een indruk te krijgen van wat voor hen de beste hulp zou zijn. Nu ken ik zo'n geïnterviewde EHS'er persoonlijk en dankzij haar heb ik alvast het concept kunnen lezen van het document dat heet: *Hulp bij Elektrogevoeligheid*. Op blz. 2 staat:

“Elektrogevoeligen geven veelal aan zoveel mogelijk de gelegenheid te willen hebben om EMV-vrij of EMV-arm te leven. Die wens botst in de praktijk vaak met de wens van anderen om mobiel te communiceren of ongestoord te kunnen leven.”

In de volgende alinea wordt gesteld:

“Hulp aan zieke mensen richt zich vaak op het vinden en wegnemen van de oorzaak van de ziekte. Dat is echter lang niet altijd mogelijk en dus ook niet altijd het geval. Er zijn steeds meer mensen die leven met een chronische ziekte of handicap waarbij de hulp zich richt op het ermee leren leven en het beperken van de gevolgen.”

Onderaan de bladzijde staat:

“Elektrogevoeligheid zou je in die zin vergelijkbaar met een allergie kunnen noemen. Bij een allergie is het vooral aan de allergische persoon om ziekmakende situaties te vermijden.”

Oké, laten we het inderdaad even vergelijken met iemand die allergisch reageert op roken en dan die eerste zin nog eens lezen. Dan zou er staan: “Allergische mensen willen graag rookvrij leven. Die wens botst in de praktijk met de wens van anderen om te roken en ongestoord te kunnen leven. Het wegnemen van de oorzaak is lang niet altijd mogelijk. Hulp aan allergische mensen richt zich tegenwoordig steeds vaker op het ermee leren leven.” Krijgt u daar ook zo'n 50/60-er jaren associatie bij, waarin huiskamers altijd blauw stonden van de rook als er een verjaardag was?

Vergissingen uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.

Maar het ergste moet nog komen. Bij de eerste verklaringsmogelijkheid van EHS, namelijk Elektrogevoeligen worden ziek van EMV wordt de hamvraag gesteld. Wie is verantwoordelijk voor de beperking van de blootstelling; de elektrogevoelige of de samenleving? En dan wordt er geconcludeerd:

“Vooralsnog is het zo dat elektrogevoeligen voor een groot deel zelf invloed hebben op de blootstelling in hun eigen leefomgeving en daarmee zelf een belangrijke eerste verantwoordelijkheid hebben.”

Straling vermijden is een praktische onmogelijkheid

Beste interviewers, u hebt klaarblijkelijk geen idee waar u het over hebt. En ik zal u als voorbeeld mijn eigen situatie voorleggen. En even voor de goede orde, ik ben geen EHS'er, maar ik gebruik mijn gezonde verstand en ik heb geen zin om me onnodig aan risico's bloot te stellen. Ik hecht grote waarde aan preventie.

Ik heb thuis een **bekabelde internetverbinding**. Dat is ook precies het enige dat ik naar 100% tevredenheid in mijn eigen leefomgeving heb kunnen beïnvloeden. Het liefst had ik ook een bekabelde telefoon, maar ik heb ook 2 kinderen van 18 en 16 jaar. En omdat ik niet de behoefte heb om elke dag weer geklaag aan te horen of er ruzie over te maken heb ik een stralingsarme **DECT-telefoon**. Mijn kinderen hebben allebei een mobiele telefoon. Mijn advies aan hen, om voorzichtig om te springen met deze technologie is, naast het feit dat je als ouder op die leeftijd meestal behoort tot de gênantste personages in hun leven, ook volkomen in tegenspraak met de praktijk waarin iedereen die ze kennen het gebruikt.

Mijn burens heb ik beiden ingelicht over de risico's van deze straling. Mijn buurman kwam erop terug en zei: "De monteur heeft het nog even nagekeken, maar iedereen in de straat heeft **Wi-Fi**, behalve jij!" En dat was voor hem een hele geruststelling. Mijn buurvrouw heeft haar vaste telefoon de deur uit gedaan, want ja, ze heeft toch ook al een mobiel abonnement, dus waarom zou je teveel betalen? Dus van beide kanten krijg ik ongevraagd straling binnen. Op mijn werk heeft iedereen een laptop die vaak verbonden is met een internetkabel, maar dankzij de standaardinstelling staat de Wi-Fi-optie aan waardoor er elke minuut een nutteloos zoeksignaal wordt uitgezonden. Bij mijn zoon op school heeft iedere leerling een laptop die met Wi-Fi werkt. Ik heb ook daar de risico's aangekaart. De rector zei uiteindelijk: "Tja, het zou kunnen dat er op den duur risico's aan zitten, maar ja, die kabels, dat is niet te doen."

En tenslotte heb ik me samen met andere buurtbewoners jarenlang verzet tegen de plaatsing van een antennemast die er uiteindelijk toch gewoon is gekomen.

Mag ik u er even aan herinneren dat ik een kerngezond persoon ben? Hoe denkt u dat een EHS'er dit allemaal gaat regelen?

In uw document bespreekt u soms de mogelijkheid van het wegnemen van straling, maar dat zou dan uitsluitend en alleen op basis van vrijwilligheid moeten gebeuren. Beste interviewers, als dit een bruikbare optie was geweest dan was het ook niet nodig geweest dat er een rookverbod ingesteld werd in openbare gelegenheden en in het openbaar vervoer. U hebt er geen idee van, als ik de risico's aankaarte, hoe vaak ik niet te horen heb gekregen van mensen: "Ik wil het niet weten" of "Val me er niet mee lastig". Maar dat kan natuurlijk aan mij liggen, dus bij deze wil ik graag van het publiek vragen om een hand op te steken als u ook weleens zo'n reactie hebt gehad. (grote respons) Dank u wel.

De optie vrijwilligheid is volstrekt onbruikbaar als de sociale druk zo hoog is. Wat heeft een EHS'er daaraan als hij een baan kan krijgen die je alleen met de trein kunt bereiken? Voor een EHS'er is de trein een rijdende hel.

Dus als u verklaringsmogelijkheid nr. 1 serieus neemt, dan moet u ook de bescherming van EHS'ers serieus nemen en dat betekent dat u bijvoorbeeld stralingsarme coupés voorstelt zodat reizigers, ziek of gezond, een keuze hebben. Vooralsnog is dit concept bedrevend inefficiënt.

- **Gezondheidsraad**

En dan hebben we als adviesorgaan de Gezondheidsraad die een aparte **commissie** heeft die zich bezig houdt met ElektroMagnetische Velden. Wat is de kwaliteit van die adviezen? Een voorbeeld. Deze commissie heeft naar aanleiding van het **Bio-Initiative rapport** in 2007 een brief geschreven waarin ze constateert dat het onderzoek zo slecht is dat ze het naast zich neer legt.

Als argument gebruikt ze bijvoorbeeld dat sommige onderzoeken die geen effecten meten van EMV niet meegenomen zijn in het oordeel. Als argeloze lezer denk je dan; Ja, dat is fout. Inderdaad, tenzij die onderzoeken geheel of gedeeltelijk gesponsord zijn door de telecomindustrie. Want telkens weer blijkt dat wetenschappers ook mensen zijn en dat resultaten en conclusies beïnvloed worden door de geldschieters. Ook bijvoorbeeld in het geneesmiddelenonderzoek is zowel in 2003 (2) als in 2012 (3) statistisch bewezen dat gesponsord onderzoek 25 tot 30% meer kans maakt op positieve resultaten ten gunste van de sponsor.

Evidence based? Of onder het tapijt?

De commissie noemt ook als bezwaar dat niet alle verkregen informatie wetenschappelijk is. Ook dat lijkt inderdaad een fout. Tenzij die informatie van groot belang is. Bijvoorbeeld de **Oostenrijkse boer Hauer** kreeg 4 weken nadat een **GSM-mast** geplaatst was op zijn machineshuur problemen met zijn melkvee. De dieren werden onrustig en vraten steeds minder. Vervolgens werden er 4 kalfjes dood geboren en 5 moesten direct geslacht worden. Uitgebreid onderzoek naar de dieren en het voer leverde niets op. Als laatste strohalm werd de zendmast uitgezet. Eén dag later aten de koeien alsof ze uitgehongerd waren. Bij de geboorten van kalfjes traden in de jaren daarop geen problemen meer op. Boer Hauer: "Ik hoef geen wetenschapper te zijn om 1 en 1 bij elkaar op te tellen." Met dank aan **Michiel Haas** en **Henk Wever** (4).

Toch vond de commissie het geheel verantwoord om dit onderzoek in een la te leggen.

Informatievoorziening Gezondheidsraad

Zelf heb ik via e-mail contact gehad met dr. van Rongen, secretaris van de Gezondheidsraad. Ik had namelijk op 4 januari 2013, naar aanleiding van het Kennisbericht waarin EHS erkend werd, de vraag gesteld wie verantwoordelijk is voor de communicatie van dit bericht richting de overheid. Dat bleek niet de Gezondheidsraad, maar het Kennisplatform. Goed, vervolgens schreef hij:

*"Overigens heeft de Gezondheidsraad ook diverse malen over elektrogevoeligheid gepubliceerd. Het laatst was dat in hoofdstuk 5 van het bijgevoegde **Jaarbericht 2008 Elektromagnetische velden.**"*

Laatste publicatie Gezondheidsraad over EMV stamt uit het pre-Wi-Fi tijdperk (2008)

Dus, beste overheid, even voor de goede orde, het laatste document dat de Gezondheidsraad hierover gepubliceerd heeft is 5 jaar oud en behandelt dus niet de effecten van het wijdverbreide gebruik van Wi-Fi en van het enthousiast uitgerolde **G4-netwerk**. Goed, nu zou het kunnen zijn

dat, ondanks deze tekortkomingen, dit toch een belangwekkend document is. Dus laten we er eens naar kijken. Ik begin even bij het begin want dit hele document gaat over de effecten van EMV. Op bladzijde 9 in de Samenvatting staat dat de commissie zich baseert op wetenschappelijke gegevens. Er staat:

“Bij het interpreteren daarvan is het van groot belang inzicht te hebben in de kwaliteit van het onderzoek, de wijze waarop het is opgezet, en in de wijze waarop de gegevens zijn verzameld en geanalyseerd. De commissie weegt de kwaliteit van een onderzoek zwaar mee in de analyse.”

Ik ben er vrij zeker van dat het publiek nu hetzelfde denkt als ik, namelijk: Waar blijft het criterium van onafhankelijkheid, dus niet gesponsord onderzoek? Blijkbaar houdt ze daar geen rekening mee.

Dan staat er:

“Om tot een oordeel te komen of het al of niet bestaan van een verband of effect plausibel is, hanteert de commissie een aantal specifiek omschreven criteria.”

Als we dan op bladzijde 21 kijken naar die criteria staat helaas onafhankelijkheid daar nog steeds niet bij. Wel staat er onder de opsomming een curieus stukje.

*“Voor de kracht van de bewijsvoering voor een oorzakelijk verband is het daarnaast van belang of er een voor deskundigen acceptabele hypothese bestaat over de wijze waarop de stimulus het effect kan veroorzaken, dat wil zeggen, of er een mogelijk **biologisch (of psychologisch) mechanisme** is. De commissie stelt kennis over een mechanisme echter niet als een noodzakelijke voorwaarde voor het vaststellen van de plausibiliteit van een oorzakelijk verband.”*

Dus om een conclusie te mogen trekken hoef je geen kennis van zaken te hebben over het mechanisme. Laat dat maar even bezinken.

Ethiek

Dan staat er in Hoofdstuk 4 in de Inleiding het volgende:

“Het is vanwege ethische redenen alleen mogelijk om in experimenten met vrijwilligers onderzoek te doen naar voorbijgaande fysiologische effecten bij relatief lage niveaus van blootstelling. Dergelijke effecten worden dan als onschadelijk beschouwd. Het is niet bekend of zulke effecten wanneer zij bij blootstelling in het dagelijkse leven langdurig optreden toch gezondheidsschade veroorzaken; volledig uit te sluiten is dit niet.”

Laat ik voorop stellen dat ik heel blij ben dat begrip ethisch hier genoemd wordt want ik denk dat ethiek node gemist wordt in de hele discussie.

Maar goed, wat hier staat betekent dus dat bij hele volksstammen de effecten niet gemeten zijn en ook niet zullen worden gemeten. En zelfs bij de onderzoeksgroep kan men niet stellen dat deze techniek op den duur veilig is.

Hoe ethisch is het dan om de conclusie te trekken (want dat zal ik vast verklappen) dat er geen verband is tussen EMV en gezondheidsrisico's? Vooral als u weet dat die conclusie door de politiek wordt aangegrepen om iedereen, van pasgeborene tot hoogbejaarde, aan deze techniek bloot te stellen?

Advies op basis van gesponsorde onderzoeken

Hoofdstuk 5 gaat vervolgens over de vraag of er een verband is tussen EMV en gezondheidsklachten. Er worden 20 onderzoeken beschreven die inderdaad een verband vinden. De commissie wijst bij deze onderzoeken op het mogelijke **nocebo-effect**, namelijk dat de ongerustheid over de blootstelling de klachten zou kunnen veroorzaken. Op dat nocebo effect kom ik later terug. Verder wijst ze erop dat de resultaten ook op toeval kunnen berusten.

En dan noemt ze 18 onderzoeken die geen verband constateren, let wel, daar zitten dus **gesponsorde** dus onbetrouwbare onderzoeken tussen. Alleen al getalsmatig (20 zeggen Ja en 18 zeggen Nee) is het een onjuiste conclusie om te stellen: Nee, er is geen verband. Maar wat, wat ons betreft, onaanvaardbaar is, is dat anno 2013 de Gezondheidsraad durft te verwijzen naar een document waarin wordt beweerd dat het **Zwitserse onderzoek van Regel** een goed onderzoek is waar men meer waarde aan hecht dan aan het **TNO-onderzoek van Zwamborn**. En dit terwijl bekend is dat, naast het feit dat het Zwitsers onderzoek nog steeds niet in zijn geheel is vrijgegeven en dus niet eens reproduceerbaar, er bewezen is dat er met de resultaten is geknoeid!

Beste overheid, leest u vooral hoofdstuk 5, maar dan van dit boek "**Elektrostress en gezondheid**".

Waarom geen vertegenwoordiger van het ministerie van VWS in de commissie?

Dus, wat is dit voor adviesorgaan en wat is dit voor een commissie? De samenstelling van de commissie die verantwoordelijk was voor het **Jaarbericht 2008** bestond uit meer dan de helft uit fysici, dus natuurkundig geschoolde wetenschappers. Wat kan een ingenieur vertellen over de oorzaak van gezondheidsklachten? Dat is niet zijn of haar vakgebied.

Inmiddels is de samenstelling wel gewijzigd; er zitten nu meer wetenschappers in met een medische achtergrond. Maar er zijn ook "**waarnemers**" bij gekomen. Wat de rol van waarnemer is in een commissie die wetenschappelijke studies moet beoordelen is vooralsnog een mysterie. Tenzij je kijkt naar waar ze vandaan komen. Ene **R.P.R Schutte** is van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en **J. Robijns**, geloof het of niet, is Adviseur Markttoegang van het Ministerie van Economische Zaken.

Wat voor zinnige bijdrage kunnen deze mensen leveren aan het beoordelen van medische onderzoeken? En waarom zit er in vredesnaam niemand, ik herhaal niemand, van het Ministerie van Volksgezondheid in deze commissie? Wat is dit voor commissie?

Belangenverstrengeling hoeft geen bezwaar te zijn?

Tenslotte wordt op bladzijde 64 van het Jaarbericht een uitleg gegeven over hoe het zit met de Gezondheidsraad en belangen.

"Leden van Gezondheidsraadcommissies...worden benoemd op persoonlijke titel, wegens hun bijzondere expertise inzake de te behandelen adviesaanvraag. Zij kunnen echter, dikwijls juist vanwege die expertise, ook belangen hebben. Dat behoeft op zich geen bezwaar te zijn voor het lidmaatschap van een Gezondheidsraadcommissie."

Dan staat er dat men openheid over belangenconflicten belangrijk vindt en daarom wordt iedereen vriendelijk verzocht om de materiële en niet materiële belangen op een formulier in te vullen. Ik citeer:

“Het is aan de voorzitter van de raad te oordelen of gemelde belangen reden zijn iemand niet te benoemen.”

Dus, ik vat dit **Jaarbericht** even voor u samen;

1. De commissie gebruikt **onbetrouwbare onderzoeken**, want men laat de financiering buiten beschouwing.
2. Onderzoeken worden **alleen** gedaan bij **volwassenen** waarvan het lichaam fit genoeg is om de gezondheidsschade te herstellen, anders is het niet ethisch.
3. Je hoeft **geen kennis van zaken** te hebben om conclusies te mogen trekken.
4. De commissie bestond voor meer dan de helft uit wetenschappers die vanuit hun vakgebied **niet in staat** waren **om medische onderzoeken te beoordelen**.
5. En zolang je maar netjes op het formulier vermeldt dat je **belangen** hebt **in de telecomindustrie** is er niets aan de hand.

Proefproces tegen overheidsbeleid

Als ik u was, beste overheid, dan zou ik als eerste maandagochtend contact opnemen met **drs. De Jong** die bezig is met het voorbereiden van een **proefproces** tegen uw beleid.

Nocebo-effect

Ik had beloofd nog even terug te komen op het **nocebo-effect** waar de commissie zo op hamert. Als ze zo bang is dat dat meespeelt waarom schrijft ze dan niet over die onderzoeken die dat effect uitsluiten?

Dr. Varga heeft een onderzoek gedaan met kippeneieren. De controlegroep werd lekker op temperatuur gehouden en alle eieren kwamen uit en de kuikentjes waren gezond. De onderzochte eieren werden ook lekker op temperatuur gehouden, maar werden ook blootgesteld aan EMV waarvan de intensiteit **40% onder de Duitse norm** lag. Driekwart van de embryo's ging dood en de rest kwam misvormd uit het ei.

Nou, zelfs leerlingen van groep 8 van de basisschool begrijpen dan al dat deze techniek niet per definitie veilig is. Nogmaals dank (4).

Wat wil de partij MenS?

Dus, hoe gaan we verder vanaf hier? Wij, als MenS, willen graag ons steentje bijdragen aan het vinden van oplossingen voor dit probleem. We hebben daar helaas nog weinig faciliteiten voor en daarom ben ik zo blij dat we hier vandaag kunnen zijn om zoveel mogelijk ervaring en kennis met elkaar te delen. Ons voorstel is om:

- De **krachten te bundelen** en gezamenlijk te werken aan een voorstel waarin wordt voorzien in de bescherming van Elektrogevoeligen en duidelijke en objectieve informatievoorziening voor de bevolking.
- Ook een belangrijk punt vinden wij het **rationaliseren van de technologie**.

Er zijn genoeg **varianten** te bedenken die keuzevrijheid kunnen combineren met geen of veel lagere blootstelling. Bijvoorbeeld, wat is er op tegen om **masten 's nachts uit of op stand-by** te zetten?

- Verder zouden providers in de tussentijd een deel van hun winst kunnen stoppen in een **fonds** waarmee mensen aanpassingen in hun huis kunnen realiseren ter vermindering van elektrostress. Op die manier zouden de providers een begin kunnen maken met **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**.
- Als u **suggesties** en ideeën hebt om dit probleem op te lossen dan nodigen wij u van harte uit om contact met ons op te nemen. U kunt ons bereiken via onze website: <http://www.mensenspirit.nl>

Als MenS hebben wij het motto: Breng het Hart naar de Politiek! Vandaag wil graag iedereen hier dichtbij en ver weg een hart onder de riem steken. Met dank aan Desirée Röver citeer ik president Abraham Lincoln die zei:

*“You can fool some of the people all of the time,
and you can fool all of the people some of the time.
But you cannot fool all of the people all of the time!”*

Veel succes en dank u wel.

Alja Hoeksema

MenS, partij voor Mens en Spirit

Bronnen

- 1) Onzichtbare risico's in het Draadloze Tijdperk, door Karel en Caroline van Huffelen. ISBN 978-90-807533-3-4
- 2) BMJ, Volume 326, 31 May 2003 (www.bmj.com)
- 3) The Cochrane Collaboration, Industry sponsorship and research outcome 2012. Published by John Wiley & Sons Ltd. (www.thecochranelibrary.com)
- 4) Elektrostress & Gezondheid, door prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc. ISBN 90-74510-09-4

Meer informatie vindt u o.a. op de volgende websites:

- <http://www.stopumts.nl>
- <http://www.verminder-electrosmog.nl>
- <http://www.proefprocesmv.nl>
- <http://www.stichtingehs.nl>
- <http://www.beperkdestraling.org>
- <http://www.stralendnederland.nu>